Horváth Péter

# *Kutyaszótár*

## Cincili szerint a világ

### H

*háború*

Este tévét néztünk, együtt, mind a hárman. Házak voltak a híradóban. Láttam már, ahogy a házakat építik. Egy rakja a téglát, kettő nézi. Nagyon lassan lesz így a semmiből valami. Hónapokig tart még a renoválásuk is. Az Ötpacsirta utcában álló régi háromemeletest azóta bütykölik, amióta élek. Még mindig nincs készen. De hogy egy házból egy szempillantás alatt lehet semmi, azt sose hittem volna.

Márpedig ezt láttuk a híradóban.

A szép, emeletes házak sorra térdre rogytak, aztán porfelhő lettek.

– Ne nézd! – szólalt meg Gabi.

De néztem.

A semmivé váló házak után a képen emberek zuhantak el, és nem álltak fel.

– Mi ez? – kérdeztem döbbenten.

– Háború – felelte Péter.

Meg voltam zakkanva.

– Mondtam, hogy ne nézd! – Gabi magához akart ölelni, de kibújtam a karjai közül.

– Azonnal menjünk a tévébe – ugattam –, mondjuk meg, hogy hagyják ezt abba!

– Nem tudunk, Cincili – mondta Gabi.

– Miért nem?

– Mert ez nem a tévében van, hanem a valóságban. Péter, kapcsold már ki!

A képernyő kihunyt, de a leomló házak és eleső emberek képe a szememben maradt, hiába menekültem ki a szobából.

Gabi utánam jött, leguggolt hozzám.

– Semmi baj. – Megsimogatott. – Nálunk nincs háború.

Péter is kijött.

– Füge! – hívott. – Gyere, írjuk a szótárunkat!

– Nem szótárt kell írni, hanem oda kell menni, a valóságba!

– Nem lehet, Cincili – mondta Gabi. – Ha odamennénk, mi is elesnénk, és nem tudnánk felállni.

– A háború egyébként is messze, keleten van – mondta Péter.

– Milyen messze?

– Kétszer annyira, mint Zsombó.

– Akkor autóval fél nap alatt oda tudunk érni!

– Hiába, Cincili – mondta Péter. – Nem tehetünk semmit.

– Nem te mondtad, hogy ha nagyon akarunk valamit, akkor mindig el tudjuk érni?

– De igen, csak sajnos a mindig nem mindig jelenti azt, hogy mindig.

– Akkor végképp nincs értelme a szótárírásnak!

– Majd később megbeszéljük. Most menjünk vacsorázni.

Kivételesen nem száraz kutyakaját kaptam, hanem az ebédjükből maradt pulykanyak húsait. Jó volt, de kihánytam.

– Mi van vele? – suttogta Gabi. – Csak nem beteg?

– Túl mohón evett.

– Attól nem szokott hányni.

– Leviszem a térre. Ott majd megnyugszik.

Esteledett, mire kiértünk a Markusovszky térre. Olyan izgatott voltam, mint soha életemben. De nem mutattam, nehogy megérezze, hogy tervezek valamit. A kutyafuttatónak dupla ajtaja van. Ahogy a külsőt kinyitja, mindjárt be szoktam rohanni. Most leültem a nyitott ajtó elé, megvártam, míg bemegy és int, hogy követhetem.

– Jól van, okos kutya! – A két ajtó közt lecsatolta rólam a pórázát, hogy odabent szabadon tudjon sétafikálni. Aztán kitárta a belső ajtót.

– Mehetsz! – mondta.

De én nem mozdultam.

– Mi van? Nem látod, mennyien várnak?

– A hámot is vedd le!

– Mi a csudának?

Soha nem hazudtam neki, de most muszáj volt.

– Mert a Lord folyton le akarja rólam cibálni.

– A Lord nincs itt!

– De még jöhet! – mondtam. – Gabi téged fog megszidni, ha elszakad a hámom.

– Szép tőled, hogy értem aggódsz. – Kikapcsolta a hám csatját. – Szuper kutya vagy.

Kihátráltam a hámból, ahogy tanította, és megvártam, hogy előbb ő menjen át a belső ajtón is. Csak miután bentről intett, hogy mehetek, akkor rohantam be, hám nélkül olyan gyorsan, hogy a menetszéltől lelapult a fülem.

Hét kolléga várt rám, köztük Szuzuki, régi ismerősöm, majdhogynem barátom. Többször sétáltunk már együtt, közelünkben lakik.

Mind megszaglásztuk egymást elöl is, hátul is. Közben odasúgtam nekik:

– Lakógyűlés az akácfa alatt, egy perc múlva!

Mind rábólintott, csak a Muki nevű, feketeszőrű törpe tacsi nem tudta, mi a lakógyűlés.

– Majd meglátod! – mondtam.

A házunkban is szokott lakógyűlés lenni, de csak kevés lakó jön el. Pedig gyakran elakad a lift, a szemetet sokan a kukák mellé dobják, arról nem is szólva, hogy az előző gondnok félbehagyta a ház belső felújítását, és meglépett a pénzzel. Ezek fontos ügyek, de a háború fontosabb. Reméltem, hogy a kollégák ezt meg fogják érteni, és mind velem jönnek.

Felrongyoltam a kutyamászókára, hogy messzebbre lássak. A Ráday utca felé fogunk indulni, onnan a Kálvin téri aluljáróba, hogy ne kelljen az autóktól tartani, aztán tovább, a Múzeum körúton a Rákóczi útig, az a Keleti Pályaudvar felé vezet, arra van a Kelet.

A kollégák izgatottan készülődtek a gyűlésre odalent.

– Vajon mit akarhat?

– Kifejezetten nem is erre lakik.

A gazdák rájuk se bagóztak. Olyan gondtalanul csevegtek és heherésztek, mintha fogalmuk se volna arról, mi történik tőlük párszáz kilométerre. Péter lestopperolta egyszer a Nagyréten, milyen gyorsan futok le száz métert. Azt mondta, sebesebb vagyok, mint a világ leggyorsabb embere, mert az több, mint kilenc másodper alatt teszi meg a távot, én viszont nyolc másodperc alatt, ami annyit tesz, hogy... Úgy belebonyolódtam a számolgatásba, észre se vettem, hogy a kollégák már engem várva sertepertélnek és szaglásznak a futtató sarkában álló öreg akác alatt. Uccu, vesd el magad! Leugrottam a mászókáról. Földet érve majdnem kibicsaklott alattam a lábam, mert ilyen magasról még soha nem próbáltam leugrani, de hál' istennek nem lett kutyabajom.

A kollégák körém telepedtek.

– Halljuk, halljuk!

– Valami pletyka?

– Megint mérgeznek a Mátyás téri nénik?

A Mátyás téren nemrég szöggel teli kolbászt talált valaki.

– A tévében nem csak reklámok meg filmek vannak – kezdtem –, de néha ott a valóság is.

– Erre csak most jöttél rá? – kérdezte valaki.

Elmondtam nekik a leomló házakat meg az embereket, akik nem tudnak felállni. Többen közbevakkantottak, hogy látták már ők is.

– Én kétszer is jeleztem a falkafőnökömnek – szólalt meg a pöttöm Muki –, de azt mondta, nem ránk tartozik, meg hogy amúgy se tudnánk ellene tenni.

– Ha a falkafőnökeink nem elég bátrak ahhoz, hogy megváltoztassák a valóságot – folytattam –, akkor mi majd megmutatjuk nekik!

– Mit mutatunk meg? – kérdezte Brúnó, az öreg, hím vizsla.

– Odamegyünk, és megmondjuk nekik, hogy hagyják abba.

– Marhaság – mondta rosszkedvűen a vizsla.

Sámli, a kényeskedő, fiatal uszkár kan is egyetértett vele.

– Amíg a falkafőnököm rendesen ad nekem enni, naponta kétszer lehoz a térre, és kéthavonta megnyírat, hogy így nézzek ki – fordult körbe –, engem a háború totál hidegen hagy.

– Én békepárti vagyok! – szólalt meg a Samu nevű, fekete-fehér foltos foxi. – De mit tudnánk a békéért mi, kutyák tenni?

– Azt meglátjuk, ha ott leszünk! – lelkesedtem.

– Hogy lehetnénk ott, ha egyszer itt vagyunk? – kérdezte Lédi, a gyönyörű spániel, a legügyesebb, de sajnos a legkevesebb esze van köztünk.

– Csinálunk itt egy kis ramazurit – feleltem –, addig te, mintha balettoznál, ügyesen kinyitod mind a két kaput, jelzed, ha megvan, aztán úgy kirohanunk, hogy bottal üthetik a nyomunkat.

– Jaj, ne! – sikoltott reszketve a Fredi, a lógó fülű Beagle. – Ne is emlegesd a botot!

Mindannyian tudtuk, hogy megszökött az első gazdájától, aki bottal verte.

– Ez csak afféle szólás – próbáltam nyugtatni. – Izgalmas kaland lesz, és még hasznos is.

– Mindegy – mondta, még mindig remegve kicsit. – Én nem veszek részt ilyen őrültségben. Végre rendes falkám lett! Nem fogom őket senki kedvéért egy percre se elhagyni!

– Tényleg őrültségnek tűnik, amit mondasz, Füge! – szólt az öreg vizsla újra. – Az én falkafőnököm apja járt már háborúban. Mi ugyanis Újvidékről jöttünk. Ott is volt háború. A Tata majdnem otthagyta a fogát. Légnyomást kapott, és örökre lesántult.

– A háború borzalmas – sóhajtott a foxi. – Én nem is szoktam nézni.

– Nem nézni megyünk, hanem megállítani! – Akkorát kiáltottam, hogy Péter odanézett. Gyorsan lehasaltam. – Figyeljetek! – súgtam. – Mi mindent tőlük tanultunk. Itt az ideje, hogy mi is tanítsunk nekik valamit!

– Nem vagy te egy kicsit beképzelt? – kérdezte a Lédi. – Azt hallottuk, hogy kalandos szótárt írsz a nagyhasú, lompos főnököddel, mert

nektek nyilván le kell írni a dolgokat ahhoz, hogy megértsétek őket. De nekünk – pillantott a hallgatóságra –, igazolt vérvonalú, fajtiszta ebeknek nincs szükségünk szótárra ahhoz, hogy ne beszéljünk olyan szamárságokat, mint egy kevert vérű. Nincs igazam?

Néhány bizonytalan és néhány helyeslő morgás volt a válasz.

– Jó – bólintottam –, akkor szavazzunk!

– Mint a parlamentben? – nevetett a Lédi.

– Úgy – feleltem kissé bizonytalanul, mert a parlament szót még nem ismertem akkor.

– Hiába, kedvesem! – mosolygott rám kissé lenézően. – Mi itt is kétharmad vagyunk!

Ehhez nem tudtam mit szólni, mert Péterrel a törteket még nem szótároztuk.

– Azért csak emelje fel a mancsát, aki hajlandó jönni! – nyögtem ki.

Néhányan sürgősen vakaródzni kezdtek, mások a micsodájuk tisztogatásába fogtak, Lédi a képembe ásított.

– Gyáva kutyák! – kiáltottam kétségbe esve.

– Én veled tartok – szólt ekkor Szuzuki.

Rajtam kívül ő az egyetlen keverék a téren. Apja német juhász lehetett, az anyja meg pincsi. Mégis jól sikerült. Szép állású nőstény, félmagas, mint én, de rövidszőrű, nyúlánk és karcsú, ráadásul okos, mint a falkafőnöknője.

– Nem is baj, ha ezek elkotródnak innen! – ugatott a Lédi. – Tisztább lesz a levegő nélkülük.

– Most már fogja be a száját lédiséged! – mordult a vén vizsla. – Igazad van, Füge – fordult felém. – Gyávák vagyunk, ezt megírta már Petőfi Sándor is. Nem tartunk veletek, de segítünk elindulni. Mert lédiséged azért ugye kinyitja nekik a kaput?

– Le is út, fel is út! – kacagott a Lédi.

– Rendben – bólintott a vizsla. – Megcsináljuk azt a ramazurit, ami elvonja a főnökség figyelmét róluk. Háromig számolok, és mind rájuk rontunk. Lehet viháncolni, ugatni, felugrani. Értve vagyok? Nahát. Akkor három.

A nők sikítottak.

– Mi ez? Megbolondultatok? Ez nekem jön és fellök! – Röpködtek a rémült vezényszavak. – Ül! Fekszik-nyugszik! Lábhoz!

Lédi kinyitotta a kapukat, és mi Szuzukival kirohantunk.

Futottunk, ahogy a lábunk bírta. Végig a Ráday utcán, le az aluljáróba, onnan a Múzeum körúton a Rákóczi útig. Ott Szuzuki azt mondta, inkább kis utcákon fussunk, ott nem fogunk szemet szúrni.

Nem szúrtunk szemet, csak futottunk, loholtunk, aztán megint futottunk. Aztán egyszerre sötét este lett.

Lihegve megálltam egy sarki utcalámpa alatt.

– Mi van, kifáradtál? – kérdezte Szuzuki.

Minden izmom sajgott, de nem akartam bevallani neki.

Péter edzőterembe jár, hogy a karosszékéből a karja segítsége nélkül is fel tudjon állni. Amíg ő edz, én itthon, a bejárati ajtó mögött heverve várom. Többször kértem, hogy vigyen magával az edzőterembe, azt mondta, nem lehet. Pingpongozni se visz, pedig azt mondta, van labdaérzékem. A sétáink rövidek. Félóra? Háromnegyed óra? Nagyritkán kirándul velem a Hajógyári-szigetre, vagy a Hűvösvölgybe. Ott én edzek a többi kiránduló ebbel, és ő heverészik. Tudom, hogy Szuzukit minden reggeli séta után napközibe hordja a falkafőnöknője. Ott kedvére futkoshat, ettől ilyen stramm. Sebaj. A valóság majd engem is megedz.

– Korog a gyomrom – feleltem Szuzukinak. – Te nem vagy éhes?

– Még nem – mondta. – Csak szomjas.

– Én szomjas is meg éhes.

Forgolódva szimatolni kezdett.

– Van itt a közelben valahol egy kuka. Megkeressük és feldöntjük.

– Minek? – csodálkoztam.

– Az emberek a szemétbe dobják, amit nem ettek meg.

– Nálunk Péter minden maradékot megesz, hogy ne kárba menjen, inkább pocsékba. – Ezt viccesnek szántam, de nem nevetett rajta.

– Ne dumálj, csak gyere!

– Várj! – Megtorpantam, mielőtt elindultam volna. – Valami fénylik ott, a járdán! – böktem az orrommal előre.

– Egy sörösdoboz – bólintott Szuzuki, és felállt a szőre.

– Talán még van egy kis maradék benne.

– Én nem iszom alkoholt! – közölte.

– Általában én se – mondtam. – De sört már ittam egyszer. Igaz, csak egy kortyot. Nem volt rossz! Heinekken. Péter két dobozzal is megiszik egy este.

– Akkor azért van hasa.

– Nincs hasa! – mondtam. – Csak pocakja van!

– Az ugyanaz.

– Nem ugyanaz!

– Én ugyan nem vagyok szótáríró, mint ti, de azt tudom, hogy a pocak is hasból van. A férfiaké meg különösen.

– És azt honnan tudod, hogy mi szótárírók vagyunk?

– Mónika olvasta a Ká betűt, amikor a falkafőnököd feltette a Netre.

– És? – kérdeztem. – Tetszett neki?

Nem válaszolt, mert közben odaértünk a söröspalackhoz.

Beleszagoltam.

– Ez nem Heinekken. – Kicsit megböktem az orrommal. Nem dőlt fel. – Van még benne! – mondtam. – Felborítom neked, és ha folyni kezd, idd meg. – Hiába bökdöstem, a palack nem borult fel. Akkor pofoncsaptam. Leröpült a járdáról, az úttest szélén dőlt fel, pont a kanális nyílása fölött.

– Ezt elszúrtad!

– Ezt el.

Átfutott az úton, a túloldalról ugatott vissza.

– Mire vársz? Tapsra?

Ez nem esett jól.

Csak nem a Gabira céloz?

A futtatóban sokan ócsárolják a színészeket.

– Nem zöld a lámpa! – ugattam.

– Mert az alsó meg a fölső éjszakára ki vannak kapcsolva. Ilyenkor csak a közepe villog. Gyere, mert megfagyok!

Tényleg hűvös lett az este, vágtatás közben nem vettem észre. De most, hogy Szuzuki mondta... Az április R betűs, magyarázta Gabi. R betűs hónapban a lányok nem ülnek a földre, mert könnyen felfáznak. Ilyenkor az esték még hűvösek. Fúj a szél. Eső is jöhet. Igaza van. De nemhogy kutyakabát, a hámom sincs rajtam. Igaz, hogy anélkül gyorsabban futottam, és nem is izzadtam meg, de most melegíthetne.

Újra megkordult a gyomrom, de szépen körülnéztem, ahogy Gabi tanította.

– Első a biztonság, Cincili!

Nem jöttek járművek.

A biztonság kedvéért újra körülnéztem.

Nem jöttek most sem.

Mire átfutottam, Szuzuki eltűnt a sötétben.

Amikor pofoncsaptam a söröspalackot, egy kicsi kiloccsant belőle a mancsomra. Olyan átható szaga volt, hogy megtelt vele az orrom, más illatot alig éreztem. Nincs más hátra, muszáj porszívózni. Gabi hívja így ezt a szaglászási módot. Mélyen lehajtod a fejed, hogy az orrod az aszfaltot söpörje, úgy szippantod a követendő nyomot. A kuka szagát így se éreztem, de Szuzukiét igen. Két teljes saroknyi járdát végigporszívóztam, mire ráleltem egy bezárt kapu előtt. Már feldöntötte a kukát, egyedül. Nem gondoltam volna, hogy ilyen erős. Egy teli hasú, műanyag vizespalackot görgetett. Próbált beleharapni, de az folyton elgurult előle.

– Mit bámulsz? – ugatott. – Inkább fogd le!

Két mellső mancsom közé szorítottam a palackot. Végre sikerült egy gyerektenyérnyi helyen felszakítania. Valamennyi víz kifolyt, de még maradt benne.

– Tessék, igyál! – mondta.

– Csak utánad. Ez a te zsákmányod, és amúgy is te vagy az idősebb.

– Te viszont nagyobb vagy. És azt hiszem, erősebb.

– Az nem számít – mondtam. – Fontos a kultúra.

Hosszan lefetyelt, aztán megkérdezte.

– Az mi, amit mondtál?

– Mindjárt, csak előbb nekem is innom kell.

A műanyag palackban tiszta víz volt, nem buborékos, és nem is volt meleg. De nem ittam tele magam, hogy a kajának is maradjon bennem hely.

– A kultúra – mondtam – a részben örökölt, részben tanult viselkedési normák összessége. Mint az udvariasság. Na meg a művészet.

Óvatosan túrtuk a kiborult szemet.

Volt benne minden, csak ennivaló nem.

– Gyere – szólt Szuzuki –, megalszunk valahol.

Pár perc múlva megállt egy résre nyitott házkapu előtt.

Beszagolt.

– Azt hiszem, ez jó lesz.

Belopakodtunk.

Macskaszag volt a sötét kapualjban.

– Itt akarsz aludni? – kérdeztem döbbenten.

– Jobb, mint az utcán.

– De hát itt nincs ágy, se szőnyeg se párna!

– Aludni anélkül is lehet. – Leheveredett a kapuszárny és a fal háromszögében a puszta betonra. – Ha esni kezd az eső, itt nem ázunk meg. Gyere, heverj mögém, te leszel a nagyobbik kifli.

Átléptem rajta, és mögé hasaltam, egész közel, ahogy Gabihoz szokott húzódni a Péter, vagy az unokái egymáshoz, ha nálunk alszanak. Arra gondoltam, ha nem is tudta, mi az a kultúra, attól még akár a nővérem lehetne.

– Ugye, bízhatok benned? – kérdezte.

– Persze – ásítottam, pedig nem éreztem magamat álmosnak.

– Csak azért, mert kóbor koromban nagyon megjártam egy alkalmi hálótársammal.

– Te kóbor voltál? – kérdeztem döbbenten.

– Kölyökkoromban ki lettem dobva az országútra.

– Ki tett veled ilyet?

– Nem emlékszem. Talán olyan volt, mint a Hámori Géza.

– Az ki?

– Akit befogadtunk, hímnek. De folyton be volt nyomva. Egyszer elitta a teljes fizetésünket. Aztán a Mónit megütötte. Na, akkor megharaptam. Orvoshoz kellett mennie. Mire visszajött, Móni kirakta a holmiját az ajtó elé. Órákig dörömbölt, mielőtt elment. Párszor megvárt még minket az utcán este, mikor sétálni indultunk. Sírt, esküdözött, hogy soha többet, csak fogadjuk vissza. Móni azt mondta neki, hogy sajnálja, de vége. Akkor belém rúgott, és azt mondta, dögöljünk meg. Azóta vagyunk megint ketten. És ezért ad a Móni engem napközibe. Nem tud vigyázni rám, mert örökké dolgozik, csak hogy ne kelljen a Gézára gondolnia.

– Ez szörnyű – mondtam.

– Nem kell ahhoz háborúba menni, Füge, hogy minden rossz legyen.

Még mondott valamit, de azt már nem hallottam. A hátából sugárzó meleg átjárta a hasam, és elaludtam.

– Megvagytok, csibészek!

Erre ébredtem.

Egy sárga overált viselő, csíkos mellényes, bakancsos férfi állt előttünk, terpeszben.

– A két lába közt! – kiáltott Szuzuki, és már ugrott is mellőlem.

De a férfi gyors volt. Lenyúlt, elkapta a nyakörvénél fogva, és fölemelte.

– Tedd le! – ugattam. – Megfullad!

A kapuban megjelent egy óriás.

– Hagyd őket, Lajos! Nem leszünk meg hétre.

– Ezek miatt! – A bakancsos felém kapdosott a szabad kezével. – De én úgy szétrúgom a kukadöntögető valagukat...

– Mire vársz? – vinnyogott Szuzuki a nyakörvén lógva. – Harapd meg!

– Harapni nem szabad!

– Különben megölnek!

Olyan rémült voltam, mint soha életemben.

– Azt ígérted – hörögte Szuzuki vergődve –, hogy bízhatok benned!

Muszáj volt megtennem.

Elrugaszkodtam a sarokból, és beleharaptam a bakancsos lábába.

A pasas hátraugrott volna, de nem engedtem.

– Mit bámulsz, Pityu? – kiáltott az óriásra. – Szedd le rólam!

– Én nem tudok bántani egy ebet – felelte az óriás.

A bakancsos eldobta Szuzukit, hogy két kézzel kapaszkodhasson a kapuszárnyba. Szuzuki a lépcsőházba futott. Én is mentem volna, de nem mertem elengedni a bakancsos lábat, nehogy belém rúgjon. Ekkor Szuzuki három ugrással a háta mögött termett, és beleharapott az ülepébe. A pofa

akkorát üvöltött, hogy belezengett a ház. Akkor elengedtem, és benyargaltam Szuzuki után a lépcsőházba.

– Én elevenen megnyúzom ezeket! – A bakancsos lecsatolta a derékszíját, és utánunk bicegett. Felrohantunk előle három emeletet. A másodikon megállt. – Az a szerencsétek, hogy leesik a gatyám. – Sántikálva és szitkozódva ment le. Hallottuk, hogy az óriással behordják a ház három kukáját, azután csönd lett.

– Lehet, hogy várnak odalent – suttogott Szuzuki. – Jobb, ha a cselédlépcsőn megyünk.

A gangon indultunk a hátsó lépcsőház felé.

Egy lakás ajtaja nyitva volt.

Szuzuki belesett rajta.

– Na, nézd csak, egy kutya! – mondta odabent egy hang. – Gyere, ha már itt vagy. Éppen reggelizek.

Szuzuki rám nézett.

– Sietnünk kell! – mondtam.

Az ajtóban megjelent egy ember.

– Nocsak! Társad is van?

Vékony volt, torzonborz, csíkos pizsamában.

– Jut nektek is, ha kértek – mondta nekem, mire a farkam magától csóválódni kezdett. – Ahogy gondoljátok – bólintott az ember. – Én bemegyek, mert fázom. Bement.

Az ajtót nyitva hagyta.

Szuzuki szimatolt.

– Kolbászos rántotta – mondta. – Most már én is ennék.

– És ha ez is elkap?

– Nem olyan a szeme.

*(Ezt Péter egyedül írta:)*

– Mi az, hogy elveszett?! – sikított Gabi. – Hogy engedhetted el?!

– Nem tehetek róla – védekeztem. – Az egyik pillanatban még mind ott heverészett az akácfa alatt, aztán nekünk rontottak, de mint az őrültek. Az egyik a Mónikát meg is harapta.

– Ki az a Mónika?

– Az ő kutyája lépett meg Fügével.

– És te?

– Mi az, hogy én?

– Nem mentél utána?

– Mind a ketten mentünk. De mire kiértünk a Ráday utcára, már nem voltak ott. Bejártuk utánuk az egész környéket.

– A Mónikával.

– Igen.

– Akivel addig hetyegtél, amíg szegény Cincilit elveszítettétek!

– A Mónika nem hetyeg! Nagyon is kulturált. És a kutyákat nem veszítettük el, hanem megszöktek!

– Na, kifelé innen!

– De édes szívem...!

Gabi kituszkolt az ajtón.

– Füge nélkül vissza ne gyere!

– Gabi! – kiáltottam. – Egy fillér sincs nálam! A kulcsom is bent van!

Nem érkezett válasz.

Na, Füge, gondoltam, nekünk most betettek. Te kóbor kutya lettél, én pedig kivert. Felhívtam mindkét nagyfiamat. Egyik se vette fel. A nagylányom Petrába utazott. A kisebbik játszóteret épít a fiújával, Jászberényben.

Most hova az ördögbe menjek?

Felhívtam az öreg íróbarátomat.

– Karcsi! Vészhelyzet van! – mondtam. – Megalhatok nálad?

– Leányafalun vagyunk – felelte.

Ilyen nincs, gondoltam. Ez nem a valóság.

Közben besötétedett.

Visszamentem az ajtónkhoz.

– Gabi! Édes szívem!

Hiába csöngettem meg dörömböltem, a ricsajra csak a szemközti szomszéd jelent meg.

– Valami baj van, Péter úr?

– Semmi – vigyorogtam. – A kutyánk elveszett, Gabi meg nem enged be.

– Nekem ezért nincs se kutyám, se macskám – mondta –, se feleségem.

– Aha – mondtam. – Jó neked.

– Egy fenét jó – mondta. – De van egy kis pálinkám. Megkóstolod?

Ott aludtam nála, egy keskeny dikón, amiről lelógott a lábam.

Hiába próbáltam hazamenni reggel. Gabi kiakasztotta a kilincsre az esődzsekimet, a zsebében ott volt a cigim meg a tárcám. Ezek szerint szeret, ha a cigimre is gondolt, meg hogy ne ázzak meg. De telefonon hiába hívtam, nem vette fel. Hogy történhetett ez? Tegnap még reménybeli sikerszerző voltam, boldog házasember, ma a feleségem és a szerzőtársam nélkül hajléktalan leszek, mintha mindenemet elittam, vagy háborúban kibombáztak volna.

Hülye Füge.

Hol csavarogsz, hol a vénistenben?

*(ez már megint közös, mert én diktáltam)*

Kolbászos rántottát kaptunk reggelire. Mire befejeztük, a szakállas pofa már nem volt a konyhában. A kijárati ajtó pedig be volt zárva. Az előszoba teli üres üvegekkel.

– Na – mondta Szuzuki –, ez is alkoholista.

– Pedig nincs pocakja – mondtam. – Vékony, mint egy penge.

– Ez a végső állapotuk – felelte Szuzuki. – Mónika azt mondta, addig isznak, míg csont és bőr nem lesznek.

– Te, Szuzuki! – szóltam. – Szerintem ezek mind uborkásüvegek.

– Vodka meg uborka – bólintott. – A ruszkik kedvence.

– Igen – mondta a szobában az ember valakinek. – Harmadik emelet kilenc.

– Kivel beszélget ez?

Szuzuki belesett.

– Telefonál – mondta.

– Akkor mielőbb várom önöket – mondta odabent az ember.

– Te! – szóltam remegve. – Ez a sintéreket hívta!

– Ma már nincsenek sintérek.

– Dehogy nincsenek! Gabi azt mesélte, hogy a kivert kutyák csontjából enyvet főznek!

– Nem jöttök beljebb? – szólt ki a szobából az ember. – Nem harapok! – mondta. – Remélem, ti se!

Besompolyogtunk.

Nagy szobája volt, két függönyös ablakkal, mint a mi nappalink, de az övé borzasztó rendetlen, leszámítva a falakat a plafonig borító könyvespolcokat. Mind színültig volt könyvvel. A padlón szanaszét is feltornyozott könyvkupacok álltak. Bútora alig volt. A két ablak közt hatalmas íróasztal terpeszkedett, telepakolva az is, könyvekkel. Volt még egy óriási fotelje, egy rozoga, bevetetlen ágya, kisasztala és kilenc, csikkekel teli hamutartója.

– Na, lurkók – fogadott minket somolyogva – foglaljatok helyet.

Meg voltunk szeppenve.

– Inkább mennénk – mondtam.

– Nem értem, mit ugatsz – felelte. – Pedig nyelvész doktor vagyok.

Erre mindketten becsuktuk a szánkat.

– Nem úgy értem – nevetett. – Idegennyelvű könyveket fordítok magyarra. Hanem, ha már így összefutottunk, és elfogadtátok szíves meghívásomat, néhány kutyaszót igazán megtaníthatnátok, amíg értetek jönnek.

Szuzuki rámorgott.

– Mi rosszat mondtam? – kérdezte az ember.

– Nem kell értünk jönni! – ugattam. – Nem vagyunk elveszve!

– Kétszer is kiadtad ugyanazt a hangot, közben megráztad a fejed. Az a két azonos hang talán nemet jelent?

– Nem! – vakkantottam, és megint megráztam a fejem.

Mindig megrázom, ha ideges leszek.

– Szóval igazam van! – nevetett az ember. – A nemet már értem. Halljuk, hogy hangzik egy igen?

Válasz helyett lehasaltam.

Szuzuki is így tett.

– Jól van, lurkók. Megértem, hogy bizalmatlanok vagytok, bár a rántottámat egyből megettétek.

Igaza volt. Nem lett volna szabad idegentől elfogadni semmit, nemhogy eleséget. Ezt Péter és Gabi számtalanszor a lelkemre kötötte. Otthon is csak akkor lehet a tálamból enni, ha azt mondják, hogy tied. Ez meg csak azt mondta, hogy jóétvágyat. Szóval, sandítottam felé, ha megettük a reggelijét, akkor nem szép tőlünk, hogy nem adunk érte neki semmit. De nem adtunk. Próbáltunk úgy tenni, mintha ott se volnánk.

– Hát jó – szólalt meg újra. – Ha nem lehet beszélni, akkor hallgatni kell. Apropó hallgatás. Szeretitek a zenét? – Ahogy fölkelt az íróasztala mögül, mindketten hátrább csúsztunk a padlón, készen arra, hogy felugorjunk, de nem felénk indult. Elhúzta az egyik ablak földig lógó függönyét. Alacsony könyvespolc volt mögötte, de nem könyvek voltak benne, hanem azoknál kétszer magasabb, vékony valamik.

A polc tetején fura szerkezetet láttam.

Azzal babrált.

– Lejátszhatnám nektek John Cage négy perc harminchárom másodperc című zeneművét – mondta –, amelynek kottáját a New York-i Modern Művészetek Múzeuma őrzi. Cage szerint a darabot bármilyen hangszer, vagy hangszerek tetszőleges együttese előadhatja. A budapesti ősbemutatón Kocsis Zoltán zongoraművész vezette elő. Nekem az Amadinda ütősegyüttes felvételén van meg. – Kiválasztott a polcról egy olyan magas, dossziészerű tasakot, vékony, fekete korongot húzott ki belőle, egy puhának látszó ronggyal letörölgette, majd óvatosan a szerkezetre tette. – Csakhogy – folytatta, mint egy monológot –, abban a kottában egyetlen hangjegy sincs, csupán az eltelő időmennyiséget jelzi. Vagyis a három tételen át múló idő arányai szerepelnek rajta. Egy olyan üres kottalap egy percnyi csöndet őriz.

Nem sokat értettünk abból, amit magyarázott. Mi köze a csöndnek a zenéhez? Nálunk csak Eszter hallgatott rendszeresen zenét, amíg a szobájában lakott. Őszintén szólva nem voltam oda azért a muzsikáért.

Érthetetlen szövegeket skandáltak benne, őrjítő dobolás és időnként felsikító gitárhangok fölött. Eszter azt mondta rá, hogy rap, meg hogy szuper, és azért nem értem, mert angolul van.

– De a Cage mű helyett most mást hallgatunk meg – közölte az ember.

Lenyomott egy gombot a titokzatos gépen.

– Ez Haydn Búcsúszimfóniája – mondta.

A fekete korong forogni kezdett, aztán a szoba megtelt szellemekkel. Egymás hegyén hátán lebegtek, mindegyik más hangot adott, de a hangok együtteséből születő dallamok a fülemen keresztül belém szüremkedtek. Hol simogattak, hol ijesztegettek, de ha akartam volna, akkor se tudtam volna szabadulni a hatásuk alól. De nem akartam, mert a szellemek muzsikájától olyan zsongító érzésem támadt, mint mikor kölyökkoromban anyám hasán aludtam el. Úgy láttam, Szuzuki is valami hasonlót érez, mert olyan lazán nyúlt el, mintha nem a kemény parketten, hanem füves réten heverne. Azt nem tudom, hogy ő is látta-e a szellemeket, lehet, hogy nem is voltak ott, csak a képzeletemben. Sokáig ringatott minket a zene. Később fogyni kezdtek belőle a hangok, és a szellemek sorra eltünedeztek. Aztán csönd ülte meg a szobát. Egyikünk se mozdult, mintha el lettünk volna varázsolva.

Felberregett az előszobacsengő.

– Nyugi, srácok! – mondta az ember, és kisietett.

– Nyomás az ágy alá! – szólt Szuzuki. – Ott talán nem találnak meg!

– Kicsodák?

– Hát a sintérek, te hülye.

Nem volt időm arra, hogy megsértődjek, amiért lehülyézett.

Az előszobában léptek közeledtek.

– Gondozott kutyák – mondta odakint az ember. – Ezért gondoltam, hogy...

Az ágy alatt kushadtunk.

– Fáradjanak beljebb!

Két pár tornacipő lépett a szobába. A nagyobbik mellett dróthurok lógott. A hurok nagyobb volt, mint Péter unokáinak a lepkehálója, de nem volt háló benne.

– Kutyafogó! – súgta Szuzuki a felálló fülembe. – Ilyennel kaptak el, mikor kóbor voltam.

A kisebbik cipő felénk lépkedett. A hurkosé megállt az ajtóban. Nagyobb volt, mint az Eszter fiújáé, pedig az negyvenhetes.

– Mind a kettő szuka! – A szakállas nyelvész is megállt az ajtóban. – Zenével nyugtattam meg őket. Okos szeme van mind a kettőnek.

– Butákkal könnyebb – dörmögte a hurkos. – Nem okoskodnak.

– Hol vagytok, gyerekek? – A kisebbik cipő az orrunk előtt állt meg. Aztán megjelent mellette, fejjel lefelé, egy mosolygó lány arc. – Ipiapacs! – Az orrában pirszing karika csillogott. (Mint Eszternek.) – Előjöhettek.

Hátrább csúsztunk az ágy alatt.

– Hagyd, majd én! – indult volna felénk a nagyobbik cipő gazdája.

– Nem kell a hurok! – A lányfej eltűnt. – Jobb, ha ti kimentek most, Imre.

– Katika, ne szarozz! Seperc alatt kiszedem őket!

– Csak öt percet kérek – mondta a lány. – Ennyi belefér, nem?

– Esetleg egy teát? – szólalt meg a nyelvész. – Van kávém is.

– Magyar?

– Omnia.

– Akkor megköszönöm – dörmögte a hurkos.

Az ajtót nem csukták be, amikor kimentek.

– Rohanjunk ki! – súgtam Szuzuki fülébe.

Az ö füle is felállt, ahogyan a szőre.

– Meg ne próbáld! – morgott. – A hurok ott vár az ajtóban.

– Nincs semmi baj! – szólalt meg a kisebbik cipő pirszinges gazdája. – Egy óra múlva már otthon lesztek.

– Nem mehetünk haza! – mondtam.

– Ne dumálj vele! – morogta Szuzuki. – Úgyse érti meg.

– Miért ne mehetnétek? – kérdezte a lány.

– Hallod? – súgtam. – Megértette!

– Kutyák közt nőttem fel. – A lány leguggolt, aztán lehasalt, és bekúszott hozzánk az ágy alá.

– Mit akarsz? – morgott rá Szuzuki.

– Beszélgetni.

– Minek?

– Hogy ne féljetek.

Édes illata volt a leheletének.

– Ne gyere közelebb, mert Szuzuki megharap.

– Miért harapna meg?

– Mert nem akarom, hogy menhelyre vigyetek!

– Miért vinnénk menhelyre? Leolvassuk a chipeteket, és ha nyilván vagytok tartva, akkor hazaviszünk.

– Nem oda akarunk! – szóltam. – Már mondtam neked.

– Hanem hova?

– Keletre.

– Miért, mi van keleten?

– A valóság – mondtam.

– Ez is a valóság – felelte a lány. – Engem Huszár Katának hívnak. És titeket?

– Nem mondjuk meg! – mondtam.

– Ha kitalálom, akkor előjöttök? – Hátranyúlt, a farmernadrágja zsebéből előhalászta az okostelefonját. Valamit nyomogatott rajta, aztán felém nyújtotta. A telefon a fülemnél pittyegett egyet. Megint babrált rajta, aztán közelebb kúszott, hogy Szuzukit is elérje. A telefon nála is pittyegett. – Szuper! – Kihátrált az ágy alól. – Jöhettek, Imre, mind a kettő megvan!

A nagytalpú és a szakállas bejöttek.

– A nagyobbikat Fügének hívják, kétéves keverék, már nem ivaros szuka – olvasta a lány a telefonjáról. – A másik Szuzuki, hároméves, ivaros nőstény. Te az ő gazdáját hívd, én a Fügéét csörgetem. Átküldöm a számot a telódra. – A nyelvészhez fordult. – Van itthon vödre meg felmosórongya?

– Minek?

– Kelleni fog.

– Mit akar ez a vödörrel? – kérdeztem Szuzukit, amikor Kata kiment a nyelvésszel. – Csak nem vízbe fojt minket?

– Azt csak macskákkal szokták, amikor egyszerre túl sokan születnek.

– Akkor vizes ronggyal vernek?

– Nem hiszem.

– Persze, mert szerinted egyiknek se olyan a szeme.

– Mert nem.

– A nyelvészre is ezt mondtad, mégis rabul ejtett minket.

– Téged talán bántott? Mert engem nem.

– Akkor miért lapulunk itt?

– A másik kettő miatt.

– A Huszár nevű Kata hasonlít egy kicsit a te Mónikádra.

– Ez a nagylábú meg a te Péteredre.

– Na, az egy csöppet sem!

– Ez is író!

– Honnan veszed?

– Ott ül a nyelvész íróasztalnál, és ír.

– Attól, hogy valaki ír, még nem lesz író.

– Most mit kötözködsz velem?

– Ideges vagyok.

– Azt hiszed, hogy én nem?

– Hogy jutunk el így a valóságba?

– Ez is a valóság, megmondta a Kata.

– Tudod, hogy hogy értem.

– Fogalmam sincs.

– Hazudsz.

– Hazudok – mondta.

Kata és a nyelvész bejöttek egy vízzel teli felmosóvödörrel.

– Legtöbbször azért, mert félnek valamitől – mondta Kata a nyelvésznek. – A kanok meg akkor csavarognak el, ha a környéken sok szuka tüzel. Olyankor megőrülnek, és nem könnyű begyűjteni őket.

– Ezek ketten szinte még gyerekek – mondta a nyelvész.

– Elnézést, uram – pillantott fel az íróasztaltól a nagylábú Imre –, muszáj jegyzőkönyvbe vennem a tényeket. – Aláírná?

– Hogyne.

Először Péter érkezett meg. Még nem is csöngetett, de már tudtam, hogy itt van. Nem bírtam az ágy alatt maradni.

– Jön a Péter, a Péter! – A könyvkupacok közt szlalomozva körbenyargaltam a szobát. – Jön velünk a háborúba!

– Hova? – kérdezte Kata.

Izgalmamban három helyen is a padlóra pisiltem.

– Ezért kértem a vödröt meg a rongyot – pillantott Kata a nyelvész professzorra, és leguggolt, hogy feltörölgesse a nyomaimat. – Milyen háborúról beszélsz, kelekótya? – kérdezte tőlem.

Nem feleltem neki. Meg voltam kergülve.

Még akkor is pörögtem, forogtam, mikor belépett a Péter.

– Hát megvagy, gazember?

Ötször képen nyaltam, amiért embernek nevezett.

Szuzuki rám morgott.

– Opportunista!

– A másik is itt van? – kérdezte Péter, a nyakamat vakarva. – Hova indultatok, lükepékek?

– Nem fogja elhinni – állt föl a vödör mellől Kata.

– Elnézést, még be sem mutatkoztam.

– Nekem igen – mondta Kata. – Amikor felhívtam. A telefonban.

– Amúgy is tudjuk, hogy kicsoda maga – szólalt meg, rosszalló hangsúllyal a nagylábú Imre. – Olvastuk a Neten, mikkel tömi a kutyája fejét. Nem véletlen, hogy elment az esze.

– Nekem? – nézett rá Péter.

– Ez csak egy eb, érti? Egy kutya!

Hagytam, hogy Péter a hámot rám csatolja.

Az ajtó felé húztam.

– Ne kezdj veszekedni vele! Mennünk kell!

– Persze – mondta –, haza.

– Keletre! – ugattam. – Szuzukival!

Nem értette.

– A háborúba indultak – szólalt meg Kata.

– Hova? – döbbent Péter.

– Jobb is lenne, ha nem magának adnánk vissza! – dörmögte a nagytalpú Imre.

– A feleségem a színházban próbál, azért nem jöhetett.

– Színész? – Imre elhúzta a száját. – Most már mindent értek.

– Én nem – mondta Péter.

– Megéri a pénzét az a Zelenszkij is. Nem véletlen, hogy így jár az ország, ha egy csepűrágó az elnöke.

– Hülye vagy te, Imre – szólt rá Kata.

– Felelősség, uram! – folytatta az. – Felelősség, érti?

– Ne törődjön vele! – mondta Kata. – Néha elveszti a fejét, különben jó gyerek.

De Imrét nem lehetett leállítani.

– Én veszítem el a fejemet?! Mindenről az ilyenek tehetnek. Ahelyett, hogy kutyabőrbe bújva összeirkál minden badarságot, inkább vigyázott volna rá! Dehát maguk, eszement liberálisok...

– Kérem! – szólalt meg ekkor a nyelvészprofesszor. – Hagyjuk a politikát. Inkább örüljünk annak, hogy meglettek a kutyák.

Csöngettek

– És a gazdáik is. Nyitva van! – kiáltott.

Zihálva toppant be Szuzuki falkafőnöknője.

– Jó napot! Jó napot! Hol az én szépségem?

– Az ágy alatt! – ugattam.

Mónika leguggolt, kitárta a karját.

– Szuzuki! Itt van anya! Én vagyok az, hallod? Miért nem jössz ide?

– Mert maga nem anya! – közölte Imre. – A magyar anyák nem kutyákat szülnek, hanem gyerekeket!

Erika nem hitt a fülének.

– Maga meg kicsoda?

– Önkéntes, mint én – felelt a nagytalpú helyett a Kata. – Mindketten kutyamentők vagyunk. Minket hívott az úr – pillantott a szakállas nyelvészre –, amikor a kutyusok bejöttek hozzá reggelire.

– A kolbászos rántottám szagát érezték meg – mondta a professzor.

– Szuzuki csak fürjtojást ehet, tyúktojást soha!

– Pedig megette! – mosolygott a nyelvész. – Jóízűen!

– Akkor ezért nem jön elő! Fáj a gyomrod, kicsim?

Szuzuki kidugta az ágy alól az orrát.

– Semmi bajom – mondta. – Ne haragudj. Nagyon éhes voltam. Ha Füge ügyesebb, sört is ittam volna.

– Heinekkent! – ugattam.

– Hallja, professzor úr? – fordult a nyelvészhez Imre. – Heinekkent! Mert a magyar termék nem jó ezeknek. Pedig ott a Kinizsi, a Pécsi, a Soproni, a Kőbányai...

A professzor nevetett.

– Maga meghibbant, öregem!

Imre megint elhúzta a száját.

– Na, persze. Gondolhattam volna... Ezek a könyvek... – pilllantott körbe. – Ne higgye, hogy nem tudok olvasni. Egy magyar sincs köztük. Csupa német meg francia...

– Ebből a két nyelvből fordítok többnyire. De azon a polcon, ott, a háta mögött, kizárólag skandináv szerzők művei vannak.

– A svédek is megérik a pénzüket. Brüsszelben folyton támadnak minket.

– Hagyd már abba, Imre! – szólt újra Kata. – Írasd alá a jegyzőkönyvet, aztán menjünk! Ne tartsuk fel a nyelvész urat.

– Semmi baj, kislány – mondta professzor. – A magam részéről mindig nyitott vagyok az értelmes eszmecserére.

– Mi inkább indulnánk, ha lehet – szólalt meg Péter.

– Mi is – bólintott Mónika. – Ugye, Szuzi?

– Csak akkor jövök, ha te is velünk tartasz a háborúba.

– Itt is háború van, szívem.

– De hál' istennek a házak itt még állnak – tette hozzá Péter.

Imre morgott még valamit, amit nem értettem, aláíratta a jegyzőkönyvet, Péter és Mónika megköszönték, hogy megtaláltak minket, és elhagytuk a lakást. Én pórázon vezettem Pétert, Móni szabadon jött, mert, mint mondta, a munkahelyéről futott Szuzukiért, póráz nem volt nála. Arra gondoltam, hogy a kapun kilépve Szuzuki elrohan keletre, megmutatva nekem, hogy ő bezzeg nem opportunista. De szépen beszállt az autójukba.

– Elvigyem magukat? – kérdezte Pétertől Móni.

– Kösz, de inkább kiszellőztetjük a fejünket – felelte Péter. – Ránk fér egy kis séta.

Jó három óra alatt értünk haza. Séta közben Péter végig magyarázott.

– Látod, Füge – mondta –, itthon is van tennivalónk bőven. Azzal foglalkozzunk, amihez értünk. Szépen megírjuk ezt a kalandunkat, hátha

az olyan fafejűek is észre térnek tőle, mint az a nagylábú. Rendezni végre közös dolgainkat, ez a mi munkánk, ahogy József Attila írta.

– Felfogtam – feleltem. – De egyvalamit azért sehogy se értek.

– Mit, nagyokos?

– Hogy mihez kezd a nyelvész azzal a temérdek uborkásüveggel?

– Látod, ez a szép az életben.

– Micsoda?

– Hogy tele van titokkal.